

INAPLICACIONS DE CONVENI

Catalunya. Dades estadístiques III trimestre 2015

Comissió Obrera Nacional de Catalunya
Secretaria d'Acció Sindical i Política Sectorial
àrea de negociació col·lectiva

ÍNDIX

Introducció

Pàgina 3

Inaplicacions de conveni acordades el 2015

Pàgina 5

INTRODUCCIÓ

La inaplicació del conveni col·lectiu estatutari és una de les principals modificacions que s'han incorporat a l'Estatut dels treballadors (ET) des de l'aprovació, per part del Govern del PP, de la Llei 3/2012, de 6 de juliol, de mesures urgents per a la reforma del mercat laboral, encara que la seva presència en el nostre corpus legal prové del Govern del PSOE mitjançant la Llei 35/2010, de 17 de setembre, de mesures urgents per a la reforma del mercat de treball, en què es comença a preveure la possibilitat de fixar facilitats per a la flexibilitat interna de les empreses mitjançant la desvinculació salarial pactada.

Les reformes posteriors, dels anys 2011 i 2012, amplien les matèries que poden ser objecte d'inaplicació i, alhora, forcen períodes de negociació tancats i curts de durada (article 41.6 de l'ET) amb la intenció de fer possible que les parts arribin a un acord i, de no ser així, obliga a sotmetre's a un arbitratge de desbloqueig que, a Catalunya, el realitza la Comissió Executiva de Convenis Col·lectius del Consell de Relacions Laborals (CRL).

L'ampliació de matèries que poden ser objecte d'inaplicació salarial i la flexibilització causal atorguen a les empreses grans facilitats per sol·licitar la inaplicació de conveni per una via ràpida i efectiva, tant respecte dels convenis col·lectius sectorials com del conveni d'empresa d'aplicació. La facilitat que la reforma atorga a l'empresariat, en aquests casos, trenca les regles del sistema negocial i priva el conveni col·lectiu d'exercir la seva funció normativa bàsica: la regulació de les condicions de treball.

Com podem comprovar al llarg d'aquest informe, les estadístiques mostren que les inaplicacions de conveni són utilitzades com a instrument excepcional dins de les empreses, tant a escala estatal com en l'àmbit de Catalunya; tot i que els acords durant el període de negociació són la immensa majoria, cal recordar que la participació de comissions ad hoc triades a l'empareda de l'article 41.6 de l'Estatut dels Treballadors també ho són, fet que resta garanties tant al procés negociador com a l'elecció democràtica dels treballadors i treballadores que hi participen quan no existeixen representants legals dels treballadors i treballadores a l'empresa.

L'obligatorietat de comunicació a la Comissió Paritària del conveni que es pretén inaplicar i el posterior registre dels acords assolits a REGCON no són garantia de compliment estricte de la legalitat, ja que la manca de control sobre l'elecció de representants, el procés negociador i les seves causes i l'acord assolit no són objecte del registre, el que comporta que molts dels acords registrats incompleixin formalitats i la legalitat vigent en la matèria.

*****

INAPLICACIONS DE CONVENI ACORDADES EL 2015

INAPLICACIONS DE CONVENI AMB ACORD

Les inaplicacions de conveni acordades a Catalunya no representen, ni en nombre d'expedients ni en nombre de treballadors i treballadores afectats, un problema de gran incidència pel que fa a l'eficàcia normativa dels convenis col·lectius d'aplicació a Catalunya, com podem comprovar en els següents quadres que s'adjunten:

Població assalariada en el sector privat. 2^{on} trimestre del 2015¹:

Catalunya	2.172.100
Espanya	11.806.000

Font: IDESCAT.

Comparativa d'inaplicacions Espanya vs. Catalunya. Fins agost de 2015²:

ESPANYA		CATALUNYA			
Expedients	Treballadors/es	Expedients	% vs. Espanya	Treballadors/es	% vs. Espanya
1.060	28.942	120	<i>11,32%</i>	4.082	<i>14,10%</i>

Font: Secretaria d'Acció Sindical i Política Sectorial de la CONC

Comparativa de la població assalariada vs. treballadors/es afectats per inaplicació (agost 2015):

Àmbit territorial	Població assalariada	Treballadors/es afectats	% vs. assalariats/ades
Catalunya	2.172.100	4.082	0,19%
Espanya	11.806.000	28.942	0,25%

Font: Secretaria d'Acció Sindical i Política Sectorial de la CONC. IDESCAT

Les inaplicacions de conveni a Catalunya representen el 11,32% de les registrades en el conjunt de l'Estat i repercuteixen en el 14,10% del total de treballadors i treballadores afectats a escala estatal.

Si considerem el total dels treballadors i treballadores assalariats que es poden veure afectats per una inaplicació de conveni a Catalunya, només el 0,19% s'ha vist afectat en l'exercici del 2015, el que demostra que la incidència d'aquest tipus de flexibilitat interna és poc usada per les empreses a dia d'avui.

Comparativa d'inaplicacions gener-agost 2014 vs. gener-agost 2015 a Espanya:

Concepte	Gener-Agost 2014	Gener-Agost 2015	Diferència
Expedients	1.627	1.060	-567
Treballadors/es	53.137	28.942	-24.195

Font: Ministeri de Empleo y Seguridad Social

Comparant el nombre de expedients presentats amb acord en el període gener-agost de 2014, respecte del mateix període de 2015, el nombre de expedients s'han reduït en 567, representant una

¹ IDESCAT no fa públiques les dades del tercer trimestre fins el dia 22 d'octubre.

² Les dades del mes de setembre no es fan públiques fins la segona quinzena d'octubre per part del Ministerio de Empleo y Seguridad Social.

reducció del 34,75%. El nombre de treballadors afectats també s'ha reduït en aquest cas en 24.195 afectats menys, suposant una reducció del 45,53% respecte de 2014.

Comparativa d'inaplicacions setembre 2014 vs. setembre 2015 a Catalunya:

Concepte	Fins setembre 2014	Fins setembre 2015	Diferència
Expedients	221	131	-90
Treballadors/es	9.148	4.593	-4.555

Font: Secretaria d'Acció Sindical i Política Sectorial de la CONC

Comparant els expedients presentats amb acord al període gener-setembre de 2014 i el període gener-setembre de 2015, aquest últims, s'han reduït en el nombre de 90, així mateix, el nombre de treballadors/es afectats ha patit una reducció de 4.555 afectats menys, representant una reducció del 49,80%.

Inaplicacions de conveni distribuïdes per federacions en el període gener-agost 2015:

Federació	Expedients	% vs. total	Treballadors/es	% vs. total
Construcció	25	19,08%	168	3,66%
Educació	3	2,29%	265	5,77%
Indústria	28	21,37%	1.252	27,26%
Sanitat	0	0,00%	0	0,00%
Serveis	48	36,65%	944	20,55%
Serveis Ciutadania	19	14,50%	1.183	25,76%
Serveis Privats	8	6,11%	781	17,00%
TOTAL	131	100%	4.593	100%

Font: Secretaria d'Acció Sindical i Política Sectorial de la CONC

És a la Federació de Serveis on es concentra el major nombre d'expedients, 48 (36,65%), amb nombre de treballadors i treballadores afectats de 944 (20,55%). La segueix la Federació d'Indústria, amb 28 expedients (21,37%), però amb el major nombre de treballadors i treballadores afectats, 1.252 (27,26%). La Federació de Construcció continua acumulant expedients a empreses de petita grandària, i és on es concentren la major part dels expedients acordats amb comissions ad hoc, com veurem més endavant en analitzar les dades concretes.

Condicions de treball inaplicades en el període gener-agost 2015:

Condicció de treball inaplicada	Expedients	% total	Treballadors/es	% total
Jornada de treball	14	10,69%	808	17,59%
Horari i distribució del temps de treball	5	3,82%	204	4,44%
Sistema de remuneració	31	23,66%	398	8,68%
Quantia salarial	122	93,14%	4.205	91,55%
Sistema de treball i rendiment	1	0,76%	11	0,24%
Superació dels límits de mobilitat funcional	0	0,00%	0	0,00%
Millores voluntàries d'acció protectora a la SS	2	1,53%	55	1,20%

Font: Secretaria d'Acció Sindical i Política Sectorial de la CONC

El 93,14% dels 131 expedients acordats inapliquen la quantia salarial, fet que afecta 4.205 treballadors i treballadores (91,55%) dels 4.593 totals. Seguidament és el sistema de remuneració la condició més inaplicada, ja que apareix en 31 expedients i afecta 398 treballadors i treballadores.

La jornada de treball és inaplicable per 14 expedients, fet que afecta 808 treballadors i treballadores, el que indica que aquesta condició és inaplicable per empreses d'una certa mida; en canvi, el sistema de treball i rendiment només és inaplicat en un cas (petita empresa) i afecta 11 treballadors i treballadores.

Hem de tenir present que en un mateix expedient acordat poden inaplicar-se una o varies de les condicions de treball del quadre anterior, fet que fa que les sumes de les columnes del nombre de expedients i de treballadors afectats siguin superiors a les 131 expedients i 4.593 treballadors afectats.

Segons la RLT que firma l'acord de l'acord d'inaplicació en el període gener-agost 2015:

	Art. 41	CCOO	UGT	CCOO UGT	CCOO UGT Altres ³	Altres ³	TOTAL
Expedients	94	8	13	6	1	9	131
%	71,76%	6,11%	9,92%	4,58%	0,76%	6,87%	100%
Treballadors/es	1.392	954	855	918	19	455	4.593
%	30,31%	20,77%	18,62%	19,99%	0,40%	9,91%	100%

Font: Secretaria d'Acció Sindical i Política Sectorial de la CONC

En el quadre superior podem apreciar com els acords d'inaplicació assolits en empreses on no hi ha representació legal dels treballadors i treballadores són majoritaris (71,76%) encara que afectin, en general, treballadors i treballadores d'empreses petites. La manca de garanties legals o la possibilitat de fer un seguiment rigorós per detectar frau en aquest tipus d'acords amb comissions ad hoc és, a la pràctica, d'una gran dificultat pel fet de no tenir accés a l'acord assolit per les parts a través de REGCON.

La participació de CCOO, ja sigui en solitari o en companyia d'altres sindicats, arriba a 15 expedients (11,45% del total) que afecten 1.891 treballadors i treballadores (41,17% del total), el que es correspon amb acords assolits en empreses més grans.

Distribució d'expedients i de treballadors/es segons la mida de l'empresa en el període gener-agost 2015:

Empresa / nre. treballadors/es	Expedients	%	Treballadors/es	%
D'1 a 30	107	81,69%	883	19,22%
De 31 a 50	7	5,34%	261	5,68%
De 51 a 100	7	5,34%	564	12,28%
De 101 a 250	7	5,34%	1.416	30,84%
De 251 a 500	2	1,53%	856	18,63%
De 501 a 750	1	0,76%	613	13,35%
De 751 a 1.000	0	0,00%	0	0,00%
Més de 1.000	0	0,00%	0	0,00%

Font: Secretaria d'Acció Sindical i Política Sectorial de la CONC

³ Hi ha inclosos els acords d'inaplicació de conveni aconseguits en les comissions paritàries dels convenis col·lectius inaplicats, els acords d'inaplicació assolits en els òrgans de solució extrajudicial de conflictes (TLC) i els acords d'inaplicació de conveni signats per sindicats no majoritaris en solitari.

Són 114 els expedients d'inaplicació de conveni acordats en empreses de fins a 50 treballadors i treballadores, que representen el 87,03% del total d'expedients i que afecten 1.144 treballadors i treballadores (24,90% del total), la qual cosa ens indica que el 75,10% dels treballadors i treballadores afectats per inaplicacions es concentren en el 12,97% dels expedients acordats; aquí és on, majoritàriament, es concentra la nostra presència i la d'altres sindicats, tal com correspon a empreses més grans on sí que hi ha presència sindical. Pràcticament és inexistent un acord d'inaplicació en empreses de més de 100 treballadors i treballadores on no hi hagi representació sindical.

Distribució d'expedients i de treballadors/es segons l'autoritat laboral de registre:

Autoritat laboral	Expedients	%	Treballadors/es	%
Autonòmica	1	0,76%	8	0,17%
Barcelona	70	53,44%	3.555	77,41%
Girona	7	5,34%	333	7,25%
Lleida	8	6,11%	211	4,59%
Tarragona	45	34,55%	486	10,58%

Font: Secretaria d'Acció Sindical i Política Sectorial de la CONC

És la província de Barcelona on es registren el major nombre d'expedients d'inaplicació de conveni, 70 (53,4%), i també el major nombre de treballadors i treballadores afectats, 3.555 (77,41%), encara que crida l'atenció la quantitat d'expedients registrats davant l'autoritat laboral de Tarragona, amb més de la meitat que la de Barcelona i que es concentren en el sector de la construcció.